

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyně JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Sylvie Šiškeové v právní věci žalobce: **A. A.**, zastoupený Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalované: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 1. 2019, č. j. KRPA-43640-22/ČJ-2019-000022-ZZC, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 22. 3. 2019, č. j. 1 A 13/2019 - 22,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 22. 3. 2019, č. j. 1 A 13/2019 - 22, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se žalobou domáhá zrušení napadeného rozhodnutí, kterým jej žalovaná zajistila na 30 dnů za účelem správního vyhoštění dle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Společně se žalobou požádal o ustanovení zástupce, Mgr. Jindřicha Lechovského, advokáta, s nímž byl žalobce v kontaktu a který byl s případem v obecné rovině seznámen.

[2] Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) usnesením ze dne 12. 3. 2019, č. j. 1 A 13/2019 - 20, ustanovil žalobci požadovaného zástupce. Následně napadeným usnesením žalobu odmítl, neboť byla podána k poštovní přepravě poslední den lhůty pro podání žaloby a neobsahovala žádný žalobní bod. Městský soud žalobce nevyzýval k odstranění vad žaloby, neboť žaloba již nemohla být v zákonné lhůtě doplněna.

II. Obsah kasační stížnosti a řízení o ní

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl usnesení městského soudu kasační stížností. Namítá, že žalobu podal v zajištění poslední den lhůty v dobré víře, že lhůta je zachována a žalobu následně doplní advokát. Napadeným usnesením byl tedy porušen princip právní jistoty a legitimní očekávání stěžovatele.

[4] Stěžovatel dále uvádí, že podle § 35 odst. 10 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), platí, že pokud navrhovatel požádá o ustanovení zástupce, po dobu od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní žalobní lhůta neběží. Jelikož stěžovatel v žalobě požádal o ustanovení zástupce, běh lhůty k podání žaloby tím zastavil. V souladu s citovaným ustanovením se lhůta znovu nerozběhne, dokud městský soud o této žádosti nerozhodne a jeho rozhodnutí nenabude právní moci.

[5] Městský soud tedy mohl a měl vyzvat stěžovatele k doplnění žaloby současně s rozhodnutím o jeho návrhu na ustanovení právního zástupce. Právní moc takového rozhodnutí (a tudíž i konec stavění lhůty k formulaci řádných žalobních bodů) by nastala až jeho doručením stěžovateli a případně i ustanovenému zástupci. K doplnění žaloby by stále nějaký (byť i krátký) čas zbýval (obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2016, čj. 9 As 14/2016 - 83). Jelikož právní zástupce osobně znal stěžovatele a jeho situaci, neboť stěžovatel si jej konkrétně žádal jako právního zástupce, i krátký čas na doplnění žaloby by postačoval. Postup městského soudu je projevem přepjatého formalismu.

[6] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná.

[8] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[9] Podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. musí žaloba kromě obecných náležitostí podání *obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné.* Podle odst. 2 téhož ustanovení *rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může jen ve lhůtě pro podání žaloby.*

[10] Podle § 37 odst. 5 s. ř. s. *předseda senátu usnesením vyzve podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen.*

[11] Jak vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu, žalobce musí ve lhůtě pro podání žaloby uplatnit alespoň jeden projednatelný žalobní bod, v opačném případě správní soud žalobu odmítne (rozsudek rozšířeného senátu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017 - 31, č. 3733/2018 Sb. NSS). *„Pokud jde o nezbytnost výzvy k doplnění žalobního bodu, tak Nejvyšší správní soud ve svých rozhodnutích opakovaně uvedl, že v případech, kdy žaloba neobsahuje žádný žalobní bod, a zároveň již není objektivně možné, že by žalobce žalobní bod ve lhůtě pro podání žaloby doplnil, neexistuje zákonná*

pokračování

povinnost soudu vyzývat žalobce k odstranění těchto vad ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s.“ (srov. rozsudek ze dne 4. 2. 2009, č. j. 2 As 69/2008 – 148).

[12] V souladu s těmito východisky se tedy Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda bylo v daném případě objektivně nemožné žalobu před uplynutím žalobní lhůty doplnit, jak dovodil v napadeném usnesení městský soud.

[13] K obecné argumentaci stěžovatele legitimním očekáváním a principem právní jistoty lze pouze stručně poznamenat, že legitimní očekávání nemůže být bez přistoupení dalších okolností založeno pouze subjektivním přesvědčením jednotlivce (jakkoliv neznalého právního řádu) o tom, jak by měl soud postupovat. Jelikož stěžovatel tuto argumentaci konkrétněji nerozvedl, může být v této věci legitimní očekávání ve hře pouze jako obecný princip důvěry, že městský soud bude postupovat v souladu se zákonem.

[14] Z obsahu správního spisu i spisu městského soudu vyplývá, že napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno v pondělí dne 29. 1. 2019, žalobu bez uvedení žalobních bodů podal stěžovatel k poštovní přepravě ve čtvrtek dne 28. 2. 2019, tedy poslední den lhůty k jejímu podání dle § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. V žalobě současně požádal o ustanovení zástupce, advokáta Mgr. Jindřicha Lechovského.

[15] Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. *požádá-li návrhvatel o osvobození od soudních poplatků nebo o ustanovení zástupce, po dobu od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní neběžší lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení.* V důsledku žádosti o ustanovení zástupce tudíž dochází ke stavění lhůty pro podání žaloby. Lhůta pro podání žaloby, resp. pro vymezení žalobních bodů, se staví dnem podání žádosti o ustanovení zástupce či osvobození od soudních poplatků, přičemž tímto dnem je den předání žaloby se žádostí k poštovní přepravě (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 2. 2020, č. j. 9 Azs 366/2019 – 20).

[16] Výkladem uvedeného ustanovení se Nejvyšší správní soud dále zabýval v rozsudku ze dne 24. 4. 2019, č. j. 2 Azs 48/2019 – 67, a ze dne 18. 2. 2020, č. j. 1 Azs 419/2019 - 39. Dospěl k závěru, že až uplynutím posledního okamžiku dne, kterým končí lhůta pro podání žaloby, dochází k její celkové konzumpci. Ještě v posledním okamžiku tohoto dne má žalobce také možnost žalobní body doplnit, takže je třeba jej celý považovat za den, který je pro doplnění žaloby k dispozici. V takovém případě nelze vycházet ze závěrů judikatury, podle níž neobsahuje-li žaloba žádný žalobní bod, a zároveň již není objektivně možné ji ve lhůtě doplnit, neexistuje zákonná povinnost soudu vyzývat žalobce k odstranění těchto vad ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s. Zbývající část lhůty se totiž neobnoví, aniž by rozhodnutí soudu o žádosti o ustanovení zástupce nabylo právní moci. Rozhodnutí soudu ve věci správního soudnictví nabývá právní moci (§ 54 odst. 5 a § 55 odst. 5 s. ř. s.) dnem, kdy bylo doručeno účastníkům, a to uplynutím posledního okamžiku tohoto dne (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2008, č. j. 5 Afs 1/2007 – 172, č. 2328/2011 Sb. NSS). Rozhodl-li by městský soud usnesením o návrhu na ustanovení zástupce a zároveň tímto usnesením vyzval k odstranění vad žaloby, zbýval by stěžovateli ještě 1 den ode dne, kdy mu bylo usnesení doručeno, pro to, aby vady žaloby odstranil. Třebaže se jedná o lhůtu krátkou, neznamená tato skutečnost, že by žalobu nebylo objektivně možné v takové lhůtě doplnit.

[17] Lhůta pro podání žaloby s ohledem na žádost stěžovatele o ustanovení zástupce dosud neuplynula. Závěr městského soudu o nemožnosti stěžovatele žalobu ve lhůtě doplnit je tudíž nesprávný a napadené usnesení nezákonné.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Nejvyšší správní soud vyhodnotil kasační stížnost stěžovatele jako důvodnou. Proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. napadené usnesení zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. V něm je městský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.), vyzve žalobce k odstranění vad žaloby postupem dle § 37 odst. 5 s. ř. s.

[19] Ve věci rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, neboť neshledal důvody pro jeho nařízení.

[20] Městský soud v konečném rozhodnutí rovněž rozhodne o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. července 2020

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu